

Beestje van de maand juli: de sluipwesp
Pagina **2**. Hans van Helden

Beeldverslag paddenstoeleninventarisatie
Backershagen, Wassenaar, Pagina **4**. Eke van Batenburg

**Met bomen is er altijd wel iets bijzonders
te beleven**, Pagina **6**. Marieke Bos

**Presentatie Wespen zorgt voor vogelkersstippelmotten
in de Vogelkersstraat**, Pagina **8**. Anna Kreffer

En Verder:

- ▶ Boek van de maand..7
- ▶ Vaalhoed bleek Reuzenbreeksteel..8
- ▶ Agenda..9
- ▶ Contact bestuur en werkgroepen..11

- ▶ Deze nieuwsbrief is voor juli en augustus, het volgende nummer verschijnt in september.

Deze Nieuwsbrief verschijnt gewoonlijk maandelijks in de eerste week van de maand. Leden KNNV afdeling Den Haag ontvangen een e-mail met kleine toelichting als een nieuwe Nieuwsbrief op deze website staat. Als je steeds bij het verschijnen van een Nieuwsbrief zo'n bericht wilt blijven ontvangen hoeft je niets te doen. Wil je de meldingen over de nieuwsbrief van KNNV Afdeling Den Haag niet ontvangen (of juist weer wel)? Vul dan "[Het formulier](#)" op de pagina Nieuwsbrieven in.

Beestje van de maand juni: de sluipwesp

Tekst en foto's: Hans van Helden

Een paar weken geleden spotte ik een sluipwesp in Meijendel. Het diertje rende niet wezenloos heen en weer op bladeren, het lebberde niet aan een bloem en vloog ook niet rond. Nee, het keek strak naar de kop van een flinke rups van de sint-jacobsvlinder zonder zich veel aan mijn aanwezigheid te storen.

Wat deed het daar? Het maakte mij nieuwsgierig hoe dat in zijn werk zou gaan. De

wesp bewoog nauwelijks, net als de rups die aan de bloemknoppen van jakobskruiskruid sabbelde. De wesp bewoog heel voorzichtig. Een behoedzaam stapje vooruit, een stapje achteruit, stapje naar links, dan weer een aarzelend stapje naar rechts. Als de antennes van de wesp de rups even raakten reageerde de rups daar duidelijk op. Rook de rups onraad? En zo ja, waarom liep zij dan niet weg? Controleerde de wesp of de rups van het goede merk was? Schatte de wesp de hoeveelheid voedsel voor haar larve in? Controleerde zij of rups niet al "bezet" was door een soortgenoot? Interessante vragen, maar we zullen helaas nooit te weten komen wat er in die minihersentjes omging.

Na acht minuten was zij naar de zijkant van de kop geslopen -de term sluipwesp is zeker correct- en boog haar achterlijf om toe te steken. Na mij tientallen seconden in spanning te hebben gehouden stak zij toe. Snel en precies in de onderkant, niet ver van de kop. De rups kronkelde heftig, de wesp was niet meer te zien. Deed de steek pijn?

2024 Jaar van de Wesp

Naturalis, EIS en andere organisaties hebben 2024 uitgeroepen tot het jaar van de wesp. Dit jaar staat ook "beestje van de maand" in het teken van de wesp. In Nederland komen meer dan 5000 verschillende soorten voor, met een grote diversiteit in uiterlijk en leefwijze. Zoveel soorten bieden genoeg inspiratie voor een heel jaar wespen

Sluipwesp begluurt de rups

Probeerde de rups het eitje kwijt te raken? Of realiseerde de rups zich dat zij nu voer voor een wespenjong was? Maar de plaatjes waren gelukt.

Barylypa propugnator?

De sluipwesp in kwestie is waarschijnlijk *Barylypa propugnator*. Deze sluipwesp prikt haar eieren in de rupsen van de Sint-Jacobsvlinder.

In Nederland leven ruim 1500 soorten sluipwespen, ieder met een eigen gastheer of gastvrouw. Sluipwespen tot op de soort te determineren is lastig, vandaar het vraagteken achter de naam.

Een veel gebruikte methode is om geïnfecteerde eieren of rupsen uit te kweken.

Sluipwespen herkennen

De meeste met het oog in het veld zichtbare sluipwespen zijn slank, met een lange dunne wespentaille en lange poten. De kleinere soorten zijn dikwijls gedrongen. De vrouwtjes zijn goed herkenbaar door hun legboor die aan het achterlijf bungelt. De lengte van legboor varieert van een klein uitsteekseltje tot een spriet langer dan twee keer het lichaam van de wesp! Lange legbooren zijn noodzakelijk om larven die verborgen leven in hout, distelknoppen of vruchten te infecteren. De legboor wordt gebruikt om hun eieren in of op hun prooi te leggen. De heren zijn minder herkenbaar door het ontbreken van een legboor. Beide seksen rennen meestal rusteloos tussen de bladeren, of scharrelen bij bijenhôtels of rotte dode bomen. De vrouwtjes

Sluipwesp brengt het legapparaat onder de rups

Puntje achterlichaam met legbuis zichtbaar tussen kop en rups. De antennes van de wesp wijzen op alle foto's naar achteren.

zijn op zoek naar een gastvrouw of gastheer voor hun jongen, de heren jagen op de vrouwtjes.

Ecologie

De volwassen dieren leven van nectar of plantensappen. Het lichaamsvocht van de prooi wordt soms ook gedronken. Iedere soort heeft zijn eigen gastvrouw of gastheer. Rupsen van (nacht)vinders zijn vaak de klos, maar ook in kevers, wespen, bijen, mieren, wantsen en spinnen worden eieren afgezet. Enkele soorten leggen hun ei op de grond. Andere sluipwespen parasiteren komt ook voor.

Sluipwespen die eieren infecteren, zijn iets minder kieskeurig.

Het is voor wespenlarfjes zaak om van de vitale organen af te blijven en deze pas op

De prachtige *Ichneumon xanthorius* foeragerend op pastinaak. De wesp parasiteert op nachtvlinders

Een lange legboor is noodzakelijk als de prooi diep in een distelknop is verborgen. De schede waarin de legboor wordt opgeborgen, loopt naar boven

het allerlaatste moment te nuttigen als zich kunnen verpoppen. Dit impliceert dat de larfjes vertrouwd zijn met de anatomie van de gastvrouw of gastheer en verklaart dat zij slechts op een of enkele nauw verwante soorten parasiteren.

Sluipwespen spelen een belangrijke rol bij het in balans houden van de biodiversiteit. Soms is 20% van een populatie geïnfecteerd. Zij verhinderen dat bepaalde soorten dominant worden, dat planten niet volledig worden weggevroten. Zij worden voor dit doel ook commercieel ingezet om plaagdieren, variërend van witte vlieg tot wantsen te bestrijden in kassen.

Melden

Heb je een (sluip)wesp gezien? Meld dit op waarneming.nl.

Als je zelf geen account stuur je foto met de plaats en datum naar onderstaand mailadres. Wil je graag meer weten over een wespensort? Heb je tips en ideeën die je met ons wil delen? We horen het graag. Vragen of opmerkingen:

voorzitter@den-haag.knnv.nl

Doe mee met een onderzoek naar de overlast van wespen op je terras. Wat werkt? Een (dure) wesperval, waarin ook veel onschuldige insecten sterven, een bakje met zoetigheid in de buurt of niets doen? Doe mee met een onderzoek van Naturalis! Info:

<https://www.naturalis.nl/wespen>
[Aanmeldformulier](#)

Darwin en sluipwespen

De wreedheid van sluipwespen zat filosofen, natuurkenners en theologen in de 19^e eeuw flink dwars: de parasitaire leefwijze was in tegenspraak met een wereld gecreëerd door een liefdadige schepper. Het leefwijze van sluipwespen was zo verontrustend voor Charles Darwin dat dit bij hem de twijfels over het bestaan van een schepper versterkte. In 1860 schreef hij in een [brief](#) aan de Amerikaanse natuurkenner Asa Gray:

*"I own that I cannot see as plainly as others do, and as I should wish to do, evidence of design and beneficence on all sides of us. There seems to me too much misery in the world. I cannot persuade myself that a beneficent and omnipotent God would have designedly created the Ichneumonidae with the express intention of their feeding within the living bodies of Caterpillars, or that a cat should play with mice."**

* Ik moet bekennen dat ik niet zo duidelijk als anderen en als ik graag zou willen, het bewijs voor schepping en liefdadigheid in onze wereld zie. Ik zie te veel narigheid. Ik kan mijzelf niet overtuigen dat een liefdadige almachtige God met opzet sluipwespen schiep die zich binnen de lichamen van levende rupsen voeden, of een kat die met muizen moet spelen.

Beeldverslag paddenstoeleninventarisatie van Backershagen, Wassenaar

Foto's: Eke van Batenburg

Zevenbladpuntkogeltje
Mycosphaerella podagrariae

Waaierkorstzwam
Stereum subtomentosum

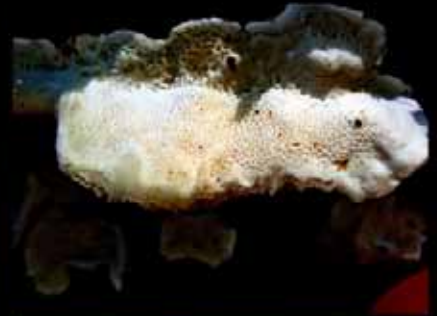
? *Ramularia rubella* ?

Waaierbuisjeszwam
Polyporus varius

Esdoornhoutknotszwam
Xylaria longipes

Kleine kaaszwam
Skeletocutis nivea

Waaierbuisjeszwam
Polyporus varius

Kleine kaaszwam
Skeletocutis nivea

Zwarte trilzwam
Exidia plana

Hulstdekselbekertje
Trochila ilicina

Stevige braakrussula
Russula mairei

Takruitertje
Marasmiellus ramealis

Vriendelijke groet.....Eke

Met bomen is er altijd wel iets bijzonders te beleven

Tekst en foto's: Marieke Bos

Op een recente donderdagmiddag van de bomenwerkgroep zaten we in het Zuiderpark omgeving Parkoers. Ondanks dat dit niet een onderdeel van het arboretum Doorenbos is, staan er toch wel bijzondere bomen. Zoals de *Juglans regia* *Laciniata*. Het blad is smal en sterk ingesneden. Maar de schors en de geur van het blad verraden hem als een *Juglans*. Ook een bijzondere is de *Quercus suber* de kurkeik. Misschien hebben we het mis, maar dit was de enige uitkomst die we hadden. Ondanks dat hij zeldzaam is wordt die toch door kwekerijen aangeboden. Nog een soort met een bijzonder blad die we tegenkwamen was de *Fagus sylvatica* 'Asplenifolia' de varenbeuk met een afwijkend en ingesneden blad.

Christo-bomen

Op de terugweg naar huis zoek ik altijd de groenste route op. Ik fietste over de Suezkade en wat mij opviel was dat daar een hele rij bomen ingepakt stonden a la Christo die ook van alles inpakte. Tot hoog

Fagus sylvatica 'Asplenifolia'

in de stam was alles ingepakt met een matte haast ondoorzichtig weefsel. Ook wat aan de voet van de bomen stond, was ingepakt. Ik ken het eigenlijk alleen van de kardinaalsmuts die helemaal bedekt kan zijn.

Ook de meidoorn maar dan in mindere mate. Maar dat stammen helemaal bedekt waren had ik nog nooit eerder gezien.

App biedt uitkomst

Daarom nog maar eens naar de Suezkade gereden, want ik wilde ook zien om welke bomen het ging.

Volgens de bomenapp zou het om de *Prunus padus* 'Watererii', de vogelkers gaan. Ik zag aan het blad dat het inderdaad om een prunus ging vanwege de kliertjes. Er hingen ook wat bessen in. De bomen waren nog

Juglans regia *Laciniata*

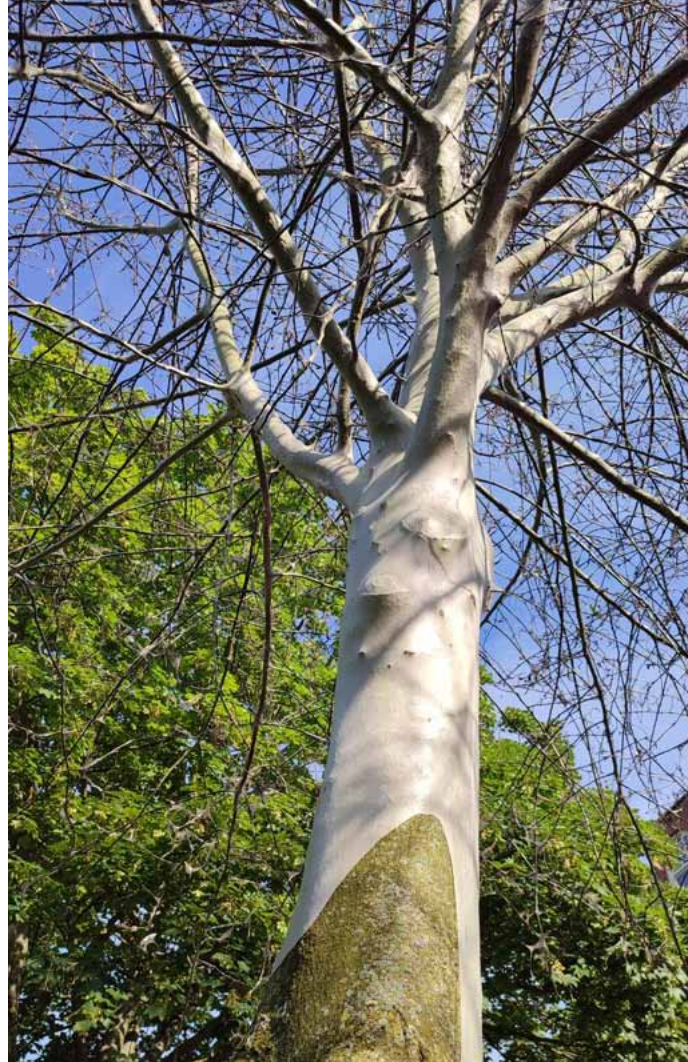

Kurkeik, *Quercus suber*

Poppen van de vogelkersstippelmot

steeds ingepakt en er hing in een soort zakjes heel veel (lege) poppen. Ook vlogen er nu honderden vogelkersstippelmotten, *Yponomeuta evonymella*, rond. Waarneming gaf ook aan dat het om de vogelkersstippelmot ging. Ik herinner me niet dat ik ooit een vogelkers met de spinrag van een stippelmot heb gezien. En dan ook zoveel stippelmotten! Het waren er honderden! Aldus weer een beetje wijzer geworden.

Boom aan de Suezkade, volledig bedekt met het spinsel van de vogelkersstippelmot

Boek van de maand

Mini Expedities

30 avontuurlijke
weekendtochten in
Nederland

**Auteurs: Claar Talsma,
Joanne Wissink**

**Prijs leden: € 24,25,
niet-leden € 26,95**

Avontuurlijk wandelen, fietsen, kanoën en kamperen in Nederland... 'Mini Expedities' is het ideale inspiratieboek voor het hele gezin, voor liefhebbers van actieve vakanties en het buitenleven. Claar en Joanne beschrijven 30 avontuurlijke weekendtochten dichtbij huis, boordevol inspiratie met foto's, routesuggesties en tips voor groot en klein. Leuk voor families met kinderen én voor iedereen die houdt van stoere buitenactiviteiten.

Claar Talsma en Joanne Wissink zijn het team achter Mini Expedities. Joanne is International Mountain Leader. Ze begeleidt als bergwandeldgids reizen van de Vaalserberg tot de Kilimanjaro. Claar is stedenbouwkundige. Samen maken ze graag anderen enthousiast voor actieve vakanties en het buitenleven.

De KNNV uitgeverij heeft veel mooie boeken, die kun je bij ons bestellen!

<https://knnvuitgeverij.nl>

Natuurboeken zijn een fijn cadeau voor jezelf of familie en vrienden. Leden van de KNNV krijgen 10% korting. Bestel via de afdeling: makkelijk, geen verzendkosten en je steunt de afdeling! Bestel bij: voorzitter@den-haag.knnv.nl.

Spinsel onder zadel

Vogelkersstippelmot

Poepjes van de mot op de velg

Presentatie Wespen zorgt voor vogelkersstippelmotten in de Vogelkersstraat

Tekst en foto's: Anna Kreffer

Mijn huis staat in de Vogelkersstraat, maar voor zover ik weet groeit er nergens vogelkers. Toch zijn er de afgelopen dagen minstens 150 vogelkersstippelmotten te vinden in de hal waar mijn fiets staat. Eerst een stuk of 30, daarna een paar per dag en als ik dit schrijf weer minstens 50 verse motjes. Het zijn prachtige vlindertjes, wit met zwarte stippen. Er zijn meer soorten, alle gebonden aan één waardplant: wilg, meidoorn, kardinaalsmuts en dus vogelkers of een andere prunussoort. De rupsen zijn vaak met veel, vreten de boom nagenoeg kaal en beschermen zich door heel veel spinseldraden aan te maken. De bomen lijken soms op spookbomen, maar ze overleven het altijd. Hoe is het zo gekomen? De presentatie

wespen van Hans van Helden in de Week van de Biodiversiteit werd gehouden bij de Natuurtuin, Wilhelminapark Rijswijk. Bij het gebouw (de hut) staat een mooie prunus, elk jaar pakken stippelmotrupsen de boom helemaal in met spinself. De rupsen bereiken ook de nabijgelegen fietsenstalling. Tijdens de presentatie staat mijn fiets daar een poos, de rupsen hadden alle tijd om in de fiets te klimmen. De rupsen spinselden in mijn fiets nesten onder het zadel en de bagagedrager, niets van gemerkt. Ze zijn daar gaan verpoppen en wat weken later komen ze dus uit. De plek van de nesten wordt verraden door een pimpelmees. Mijn kleinzoon zag de mees iets onder het zadel vandaan halen, daarna zie ik een van die spinsels.

De vaalhoed die een Reuzenbreeksteel bleek te zijn

Tekst: Kees Pinster

Theo van de Meer vond op 18 mei drie exemplaren van de Reuzenbreeksteel. Ze groeiden aan de voet van een Kanonplantje, *Pilea mollis*, afkomstig uit een tuincentrum in Wassenaar. In eerste instantie leek het een grote vaalhoed, *Hebeloma*, maar bij microscopisch onderzoek door Kees Pinster werden geknopte caulo- en cheilocystiden aangetroffen. De zwam leek dus meer op een *Conocybe*. Met de sleutel in *Flora agaricina neerlandica* 6 kom je snel bij de Reuzenbreeksteel uit, de enige uit de sectie Giganteae. Met een ridderzwamach-

tige vorm, een berijpte steel en dikwandige sporen zonder pore is het onmiskenbaar een Reuzenbreeksteel. De hoofdverspreiding van desoort ligt in de subtropen. De warme lente deed waarschijnlijk de zwam groeien.

Literatuur

<https://www.verspreidingsatlas.nl/0025110>
Conocybe intrusa (Peck) Singer

E. Arnolds (2005): *Flora agaricina neerlandica*, blz. 150.

H. Lammers (1995): *Warme zomer brengt subtropische Conocybe*. *Coolia* 38, blz. 135

Agenda

Geen lid? Ga eens mee om kennis te maken!

- ▶ Meerijden in auto? Afrekenen met chauffeur aan eind van excursie à € 0,10/km
- ▶ Deelname altijd op eigen risico.
- ▶ Meenemen van honden of andere huisdieren is niet toegestaan.
- ▶ Info: Ineke Gilbert, 06-44069099, inekegilbert@ziggo.nl.

▶ **Donderdag 11 juli Ochtendexcursie Westduinen**

Het is zomer nu! We hopen veel insecten te zien, veel bloemen en vogels. Waarschijnlijk zien we de jonge torenvalken: als ze al uitgevlogen zijn, zitten ze vaak in de buurt van het nest. Duur: ca 3 uren. Meenemen: bijv. kijker, zonnehoed, regenkleding. Er zijn veel zandpaden, denk dus aan geschikt schoeisel.

Verzamelen: 10.00 uur bij eindpunt tramlijn 12, Markenseplein, Duindorp. Bus 22 stopt hier ook. Betaald parkeren. Horeca: Strandtent. Organisatie: M.O.

▶ **Tot 15 juli 18.00 uur Aanmelden voor Excursie Marker Wadden**

[Meer info bij 12 oktober](#)

▶ **Zaterdag 20 juli Excursie Solleveld**

We gaan via Ockenburgh en het Hyacintenbos naar Solleveld en wandelen door een kwetsbaar en bijzonder oud duingebied. Solleveld kent open stukken met heide en struikgewas en de eikenbomen in dit gebied zijn bijzonder omdat deze nergens anders in Nederland zo dicht bij de zee staan. Deelnemers moeten digitaal een toegangskaartje kopen via de website van Dunea of het Zuid Hollands Landschap. Dat kan thuis of bij de ingang van Solleveld. Leden van het Zuid Hollands Landschap krijgen korting. Verzamelen: 9.30 uur parkeerplaats van Ockenburgh, Monsterseweg 2, Den Haag

Horeca: aan het begin van de excursie

Organisatie: Els Kempen 06-45833327 en Linda Thorarinsdottir 06-14640526.

▶ **Zaterdagmiddag 27 juli Aanspoelsels zoeken op het strand**

We gaan elke maand één keer op het strand bij de Zandmotor bij Ter Heijde krabben, schelpen, kwallen en andere aanspoelsels te zoeken. Na afloop bekijken en bespreken we de vondsten in een strandtent samen met mensen van Stichting Anemoon, de vondsten geven inzicht in de kwaliteit en veranderingen van het zeeleven.

Bij aanmelden hoor je de tijd en verzamelplaats: voorzitter@den-haag.knnv.nl

▶ **Zaterdag 3 augustus Excursie Carnisse Grienden - Vossenpad**

Ten zuiden van Rotterdam ligt deze verrassende wandelbestemming: de grienden en polders van het eiland IJsselmonde. Buitendijks dwaal je door de Carnisse grienden en binnendijks liggen eeuwenoude akkers, omsloten door dijken.

Verzamelen: 9.10 uur bij Relay (boekwinkel) op Den Haag CS. Vanaf het station reizen we samen naar Barendrecht met de E-lijn (metro) perron 2.

Horeca: tijdens de wandeling in Brasserie de Rhoonse Polder

Organisatie: Marijke Ammerlaan 070-3871187 en Linda Thorarinsdottir 06-14640526.

▶ **Zaterdagmiddag 10 augustus Aanspoelsels zoeken op het strand**

We gaan op het strand bij de Zandmotor bij Ter Heijde krabben, schelpen, kwallen en andere aanspoelsels zoeken. Na afloop bekijken en bespreken we de vondsten in een strandtent samen met Stichting Anemoon, de vondsten geven inzicht in de kwaliteit en veranderingen van het zeeleven.

Bij aanmelden hoor je de tijd en verzamelplaats: voorzitter@den-haag.knnv.nl

▶ **Zaterdag 17 augustus Excursie Botanische Tuinen Utrecht**

Het is leuk wandelen in de diverse verschillende tuinen, o.a. een arboretum en een

Stijve ogentroost.
Foto: Marieke Bos

rotstuin. De toegang is € 10,-; voor houders van een museumjaarkaart gratis.
Verzamelen: 8.40 uur bij Relay (boekwinkel) op Den Haag CS. Trein naar Enschede vertrekt 8.55 uur van perron 5.

Organisatie: Ineke Zwarekant en Ineke Gilbert 06-44069099.

► **23-25 augustus Studieweekend Landelijke Insecten Werkgroep.**

De weekeinden zijn eventueel los van elkaar mee te maken. Kenners en liefhebbers gaan drie dagen op pad in de prachtige omgeving van Ommen.

Aanmelden of informatie: liw@knnv.nl

► **Zaterdag 31 augustus Reeuwijkse Hout**

Een gevarieerde wandeling van 10 km om de Reeuwijkse Plas, door dichte bospercelen en langs gras- en hooilanden.

Verzamelen: om 10 uur op de parkeerplaats bij station Mariahoeve aan de kant van de Appelgaarde. Voor wie op eigen gelegenheid wil gaan: de start is bij de parkeerplaats Reeuwijksehoutwal 4, Reeuwijk. Daar zullen we ongeveer om half elf aankomen.

Horeca bij de parkeerplaats.

Aanmelden verplicht, ook als je op eigen gelegenheid gaat!, vóór vrijdag 30 augustus 18 uur: Els Kempen, 06-45833327 of

Jola Gerbrands, gerbrands1@ziggo.nl, 070-3201485.

► **Zaterdag 14 september Excursie Maarn-Doorn**

We gaan naar de bossen tussen Maarn en Doorn, o.a. de Kaapse bossen en landgoed de Ruitenbergh op zoek naar paddenstoelen. Afstand ongeveer 10/11 km.

Verzamelen: om 8.45 uur. Den Haag CS bij de boekwinkel; de trein vertrekt om 8.55 uur.

Horeca: Aan het begin en einde van de excursie.

Organisatie: Marijke Ammerlaan, 070-3871187 en Mies Eveleens, 015-2571535.

Foto: M. Ammerlaan
Dennenvoetzwam.

► **Zaterdag 28 september Excursie Meijndel in het Prinsenduin**

Een ruig gebied met een pad dat slingerend vanaf de ingang van Derde Grenspad naar de Libellenvallei loopt. Tijdens het broedseizoen is dit pad afgesloten. Daarna lopen we een route door de Libellenvallei en keren via een doorsteek weer het Prinsenduin in om uiteindelijk bij de fietsenstalling uit te komen.

Verzamelen: 10 uur bij de fietsenstalling naaktstrand, 1^e afslag links na de watertoren.

Horeca: bij de Watertoren is het mogelijk na afloop iets te gebruiken.

Organisatie: Marieke Bos mariekebos1@hotmail.com tel. 070-3549568.

► **Zaterdag 12 oktober Excursie Marker Wadden**

De vogelwerkgroep organiseert een excursie naar de Markerwadden. We nemen de ochtendvaart, om 10.00 uur. De terugvaart is om 14.00 uur. Reis op eigen gelegenheid naar het vertrekpunt van de boot van Natuurmonumenten in de Bataviahaven. Per auto is dit een rit van ongeveer vijf kwartier.

Kaartje voor de boot kost € 25,50. Voor leden van Natuurmonumenten € 20,50.

Ticket zelf online bij Natuurmonumenten boeken. Dat kan nu al voor vaart in oktober.

Verplicht aanmelden: Voordat je reserveert, graag voor 15 juli aanmelden bij

Marijke Ammerlaan 070-3871187 of vogels@den-haag.knnv.nl

Eigen lunch en drinken meenemen. We maken daar een wandeling.

Wie wordt onze nieuwe penningmeester?

Helaas heeft onze nieuwe penningmeester Anja Bakker om persoonlijke redenen haar functie moeten opgeven. We zijn dus weer op zoek naar iemand die zin en tijd heeft om onze vereniging te laten voortbestaan.

Kopij voor de nieuwsbrief: vóór 23^e van de maand

Altijd leuk om jouw avonturen met beestjes, planten en zwammen, liefst voorzien foto's, te delen met anderen. Stuur jouw *eigen* foto's met en een kort verhaaltje vóór de 23^e van de maand naar de redactie.

300-400 Tekens is al mooi, meer mag natuurlijk ook.

Pluk geen foto's of teksten van het internet: op zowel foto's als tekst zitten auteursrechten, een boze fotograaf of schrijver stuurt de redactie een flinke rekening.

Maak bij iedere foto een bijschrift, en vermeld de maker. Handig om het bijschrift tevens de naam van de foto te maken.

Teksten plaatsen in foto's is heel vervelend,

zowel voor de opmaak als voor de lezer. Vermeld bij personen de volledige naam, immers de nieuwsbrief komt ook bij mensen die niet iedereen van gezicht kennen.

Als de redactie moet puzzelen wat er op de foto staat, leidt dit tot fouten.

Tip: Schrijf in de OTT of OVT, dat leest lekker vlot weg.

Mail kopij naar: redactie@den-haag.knnv.nl

Heb je veel foto's?

Neem dan contact op met de redactie voor

<https://www.dropbox.com/> of gebruik

<https://wettransfer.com/>.

Contactgegevens voor bestuur en werkgroepen KNNV afdeling Den Haag

► Voorzitter

Anna Kreffer: voorzitter@den-haag.knnv.nl

► Secretaris

Ton Huijbregts: secretaris@den-haag.knnv.nl

► Penningmeester

Vacature: penningmeester@den-haag.knnv.nl

► Natuurbescherming

Niek Joanknecht: tel. 06-387 56 337 / natuurbescherming@den-haag.knnv.nl

► Bomenwerkgroep

Coördinator Marieke Bos: 070-354 95 68 / bomen@den-haag.knnv.nl

► Studiegroep Lichenen (voorheen korstmossen)

Info: Karel Gort: lichenen@den-haag.knnv.nl

► Paddenstoelenwerkgroep

Coördinator Kees Pinster, tel. 06-337 73 176 / paddenstoelen@den-haag.knnv.nl

Er zijn activiteiten; kijk op de pagina van de paddenstoelenwerkgroep!

► Plantenwerkgroep

Coördinator Myra Meijering: 06-266 92 544 / planten@den-haag.knnv.nl

► Vogelwerkgroep

Info: Marijke Ammerlaan: tel. 070-387 11 87 / vogels@den-haag.knnv.nl

► Nachtvlinderwerkgroep

Info: Sjoerd Groos: nachtvlinders@den-haag.knnv.nl

► Insectenwerkgroep

Info: Alexander Deelman, 070-350 24 93 / insecten@den-haag.knnv.nl

► Webmaster van onze afdeling

Dick Gerbrands: webmaster@den-haag.knnv.nl

► Redactie nieuwsbrief

Hans van Helden: redactie@den-haag.knnv.nl

Dat is 't !